

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО НАЦІОНАЛЬНУ СИСТЕМУ КВАЛІФІКАЦІЙ»

Цей Закон регулює суспільні відносини, пов'язані із формуванням та розвитком кваліфікацій в Україні, визначає структуру і функціонування Національної системи кваліфікацій.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

атестація – система заходів, спрямованих на комплексне оцінювання відповідності професійного рівня особи вимогам, встановленим у професійному стандарті та/або стандарті освіти, та/або кваліфікаційним вимогам, що визначаються умовами здійснення професійної діяльності;

вид професійної діяльності – професійна діяльність, що характеризується подібністю умов та вимог, змісту та компетентностей, необхідних для її виконання;

галузь (сфера) професійної діяльності – сукупність видів економічної діяльності, у межах якої існують однакові або подібні умови господарської діяльності підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців та професійної діяльності осіб;

кваліфікаційний рівень – рівень складності та обсягу завдань і обов'язків, що виконуються в межах певного виду професійної діяльності і потребують відповідного рівня освіти та професійних навичок;

кваліфікаційний рівень рамки кваліфікацій – структурна одиниця рамки кваліфікацій, яка включає в себе визначений в установленому порядку набір дескрипторів;

кваліфікаційний центр – суб'єкт, уповноважений на оцінювання і визнання результатів навчання осіб (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти), присвоєння та/або підтвердження відповідних професійних кваліфікацій;

кваліфікація – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання;

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис її кваліфікаційних рівнів;

Національна система кваліфікацій – сукупність інституцій і правових норм, які регулюють формування і розвиток освітніх та професійних кваліфікацій, їхню відповідність потребам суспільства і ринку праці;

професійна кваліфікація – це визнана кваліфікаційним центром, іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність;

професійний стандарт – затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій;

професія – сукупність подібних видів робіт/занять в межах трудової діяльності особи, виконання яких вимагають від неї певної кваліфікації;

рамка кваліфікацій – системний, структурований набір дескрипторів її кваліфікаційних рівнів, який може використовуватися з метою розроблення, ідентифікації, співвіднесення, визнання, планування і розвитку кваліфікацій, розроблення стандартів освіти та професійних стандартів, формування систем та диференціації оплати праці, а також для інших цілей;

регульована професія – професія, у межах якої доступ до професійної діяльності, присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій визначаються законом або міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України;

результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

сертифікація – зовнішнє незалежне оцінювання професійних компетентностей особи;

трудова функція – інтегрований, відносно автономний набір трудових дій (операцій), що визначається характерним для нього технологічним процесом та передбачає наявність компетентностей, необхідних для їх виконання;

часткова кваліфікація – кваліфікація, яка свідчить про здобуття особою частини компетентностей та/або результатів навчання, які відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій та визначені відповідним освітнім та/або професійним стандартом.

2. Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про зайнятість населення».

Стаття 2. Сфера застосування Закону

1. Дія цього Закону поширюється на відносини між суб'єктами Національної системи кваліфікацій, в тому числі між Національним агентством кваліфікацій, роботодавцями та/або їхніми організаціями (об'єднаннями), працівниками, кваліфікаційними центрами, професійними асоціаціями, професійними спілками та їх об'єднаннями, підприємствами та їх об'єднаннями, органами влади, закладами освіти, іншими юридичними та фізичними особами, що виникають у зв'язку з розробленням, застосуванням, зміною та розвитком, оцінюванням, присвоєнням, підтвердженням, визнанням кваліфікацій.

2. Цим Законом встановлюються засади формування та функціонування Національної системи кваліфікацій.

Стаття 3. Законодавство у сфері Національної системи кваліфікацій

1. Законодавство у сфері Національної системи кваліфікацій в Україні ґрунтується на Конституції України та складається із цього Закону, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про зайнятість населення», «Про оплату праці», «Про охорону праці», інших актів законодавства та міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.

2. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 4. Мета та завдання Національної системи кваліфікацій

1. Метою Національної системи кваліфікацій є забезпечення відкритої та гнучкої взаємодії між роботодавцями, закладами освіти та іншими суб'єктами освітньої діяльності, професійними спілками, професійними асоціаціями, органами влади, іншими юридичними та фізичними особами у сфері формування та присудження (присвоєння) кваліфікацій, що відповідають потребам людини, ринку праці, економіки, суспільства і держави.

2. Завданнями Національної системи кваліфікацій є:

створення умов для розвитку особистості шляхом набуття затребуваних та перспективних компетентностей та кваліфікацій;

забезпечення взаємодії системи освіти та ринку праці, вдосконалення механізмів забезпечення якості освіти;

забезпечення відповідності між результатами навчання, що оцінюються, та кваліфікаціями, що присуджуються (присвоюються);

забезпечення відповідності освітніх та професійних кваліфікацій сучасним та перспективним вимогам економіки і ринку праці, потребам суспільства;

забезпечення відповідності освітніх стандартів професійним стандартам;

підвищення конкурентоздатності працівників та підприємців шляхом забезпечення для них відкритого доступу до здобуття та визнання освітніх та професійних кваліфікацій;

задоволення потреб держави та ринку праці у працівниках відповідної кваліфікації задля розвитку національної економіки;

запровадження системи стандартизованого оцінювання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти (навчання), присудження (присвоєння), визнання та підтвердження повних і часткових освітніх і професійних кваліфікацій;

стимулювання навчання та професійного розвитку впродовж життя;

гармонізація з європейськими рамками кваліфікацій та системами кваліфікацій інших країн;

гарантування прозорості планування, здобуття, оцінювання та визнання освітніх і професійних кваліфікацій особи.

Стаття 5. Принципи організації і функціонування Національної системи кваліфікацій

1. Принципами організації та функціонування Національної системи кваліфікацій є:

відкритість – забезпечення доступу та рівноправної участі усіх заінтересованих сторін у процесах розроблення і реалізації політики, правил і процедур формування, зміни, розвитку, оцінювання, присудження (присвоєння), визнання і підтвердження кваліфікацій;

прозорість – інформаційна доступність та підзвітність уповноважених органів та організацій, які здійснюють оцінювання результатів навчання, присудження (присвоєння), визнання і підтвердження кваліфікацій;

добросовісність – послідовне дотримання законності та правил етичної поведінки всіма учасниками, залученими до прийняття рішень у сфері формування, присудження (присвоєння), визнання і підтвердження кваліфікацій, акредитації кваліфікаційних центрів, виконання інших процедур, встановлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами у сфері Національної системи кваліфікацій;

неупередженість – дотримання нейтральності і об'єктивності під час оцінювання результатів навчання та компетентностей, присудження (присвоєння), визнання і підтвердження кваліфікацій;

гнучкість – періодичний перегляд стандартів освіти, професійних стандартів і рамок кваліфікацій з метою досягнення їх кращої відповідності об'єктивним потребам ринку праці, економіки і суспільства,

рівність – забезпечення рівного доступу до здобуття, присудження (присвоєння), визнання освітніх та професійних кваліфікацій для осіб незалежно від їхньої статі, етнічного чи соціального походження, майнового стану, релігійних чи світоглядних переконань, інших ознак;

інклюзивність – забезпечення повного і необхідного доступу до здобуття, присудження (присвоєння), визнання і підтвердження освітніх та професійних кваліфікацій для осіб з особливими потребами чи інвалідністю;

узгодженість – гармонізація з європейськими рамками кваліфікацій та системами кваліфікацій європейських країн.

Стаття 6. Структура Національної системи кваліфікацій

Національна система кваліфікацій складається з:

Національного агентства кваліфікацій;

кваліфікацій;
професійних стандартів;
стандартів освіти;
стандартів оцінювання результатів навчання;
кваліфікаційних центрів;
Національної та галузевих рамок кваліфікацій;
галузевих та професійних рад з розвитку професійних кваліфікацій;
Національного реєстру професій та кваліфікацій;
законодавства, що забезпечує функціонування Національної системи кваліфікацій.

РОЗДІЛ II. КВАЛІФІКАЦІЇ, РАМКИ КВАЛІФІКАЦІЙ, СТАНДАРТИ

Стаття 7. Повні та часткові кваліфікації

1. Особа вважається такою, що здобула кваліфікацію, якщо вона володіє сукупністю результатів навчання (компетентностей), що повністю або частково відповідають певному професійному стандарту та/або стандарту освіти і присвоєні (підтверджені) або визнані в установленому порядку.

2. Наявність у особи повної професійної кваліфікації дозволяє їй виконувати повний набір трудових функцій в межах займаної посади (робочого місця) чи професії, займати відповідну посаду (робоче місце) або здійснювати професійну діяльність певного виду.

3. Наявність у особи часткової професійної кваліфікації надає їй право виконувати одну або декілька трудових функцій з їх повного набору в межах займаної посади (робочого місця) чи професії. У документі про присвоєння часткової професійної кваліфікації зазначається перелік трудових функцій (професійних компетентностей), які здатна та/або має право виконувати особа.

4. Повні та часткові освітні кваліфікації присуджуються, визнаються і підтверджуються закладами освіти чи іншими суб'єктами освітньої діяльності в порядку, передбаченому законодавством у сфері освіти.

5. Повні та часткові професійні кваліфікації присвоюються, визнаються і підтверджуються у порядку, визначеному цим Законом.

6. За наявності необхідної кількості визнаних часткових професійних кваліфікацій особі може бути присвоєно повну професійну кваліфікацію.

7. Процедури присвоєння, визнання і підтвердження повних і часткових професійних кваліфікацій, а також порядок утворення, діяльності і правовий статус суб'єктів, що здійснюють присвоєння (підтвердження), визнання повних і часткових професійних кваліфікацій, визначаються цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

8. Вчені звання є особливим видом повних професійних кваліфікацій, які присвоюються в порядку, передбаченому законодавством у сфері вищої освіти.

Стаття 8. Національна рамка кваліфікацій

1. Національна рамка кваліфікацій є основою для визначення рівня будь-якої кваліфікації через системний і структурований за компетентностями опис її кваліфікаційних рівнів.

2. Національна рамка кваліфікацій призначена для використання органами державної влади та органами місцевого самоврядування, установами та організаціями, закладами освіти, роботодавцями, професійними асоціаціями, іншими юридичними та фізичними особами під час розроблення, ідентифікації, співвіднесення, визнання, планування і розвитку всіх типів кваліфікацій, розроблення стандартів освіти та професійних стандартів.

3. Національна рамка кваліфікацій ґрунтується на європейських і національних стандартах та принципах забезпечення якості освіти, враховує вимоги ринку праці до компетентностей працівників та запроваджується з метою гармонізації норм законодавства у

сферах освіти і соціально-трудових відносин, сприяння національному та міжнародному визнанню кваліфікацій, здобутих в Україні, налагодження ефективної взаємодії ринку освітніх послуг і ринку праці.

4. Національна рамка кваліфікацій формується у відповідності до Європейської рамки кваліфікацій та інших аналогічних міжнародних документів. Кількість рівнів Національної рамки кваліфікацій відповідає кількості рівнів Європейської рамки кваліфікацій. Національна рамка кваліфікацій, дескриптори Національної рамки кваліфікацій та зміни до них затверджуються Кабінетом Міністрів України.

5. Проект змін до Національної рамки кваліфікацій оприлюднюється Національним агентством кваліфікацій для громадського обговорення щонайменше за два місяці перед поданням на затвердження. Національне агентство кваліфікацій зобов'язане розглянути і надати обґрунтовану відповідь на всі пропозиції щодо змін до Національної рамки кваліфікацій.

Стаття 9. Галузеві рамки кваліфікацій та процедури їх розроблення

1. Галузева рамка кваліфікацій - деталізований опис її кваліфікаційних рівнів у термінах компетентностей, характерних для професійних кваліфікацій певної галузі (сфери) професійної діяльності.

2. Розроблення і введення в дію галузевих рамок кваліфікацій та змін до них відбувається згідно з порядком, розробленим і оприлюдненим Національним агентством кваліфікацій.

3. Галузеві рамки кваліфікацій розробляються з ініціативи та за участю галузевих об'єднань організацій роботодавців, центральних органів виконавчої влади відповідного профілю, галузевих або професійних рад з розвитку професійних кваліфікацій, професійних асоціацій, галузевих об'єднань професійних спілок, представників підприємств, установ та організацій, торгово-промислових палат, експертів.

4. Галузеві рамки кваліфікацій мають узгоджуватися із Національною рамкою кваліфікацій та використовуються для розроблення, ідентифікації, співвіднесення та визнання кваліфікацій у певній галузі (сфері) чи декількох галузях (сферах) професійної діяльності. Рівні галузевої рамки кваліфікацій співвідносяться з відповідними рівнями Національної рамки кваліфікацій. У межах галузевої рамки кваліфікацій можуть встановлюватися підрівні.

5. Галузеві, міжгалузеві рамки кваліфікацій затверджуються Національним агентством кваліфікацій за погодженням із центральним органом державної влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері, із спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні та спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

Стаття 10. Професійні стандарти

1. Професійні стандарти можуть розроблятися роботодавцями, їхніми організаціями та об'єднаннями, галузевими та професійними радами з розвитку професійних кваліфікацій, центральними органами виконавчої влади, професійними асоціаціями, науковими установами, закладами освіти, експертами, іншими юридичними або фізичними особами.

2. Професійний стандарт визначає:

перелік трудових функцій;

вимоги до результатів навчання та професійних компетентностей.

3. Додатково професійний стандарт може визначати:

вимоги до загальних компетентностей;

умови допуску до заняття професійною діяльністю (для регульованих професій);

умови і строки присвоєння та/або підтвердження професійної кваліфікації;

перелік нормативно-правових актів, якими регулюється професійна діяльність;

предмети і засоби праці;

інші складники.

4. Порядок розроблення, затвердження та перегляду професійних стандартів затверджується Кабінетом Міністрів України.

5. Професійні стандарти в установленому порядку вносяться Національним агентством кваліфікацій до Національного реєстру професій і кваліфікацій не пізніше п'яти днів з дня їх затвердження.

6. Затвердження професійного стандарту може бути підставою для перегляду стандартів освіти з метою приведення їх у відповідність до нього.

Стаття 11. Стандарти оцінювання професійних кваліфікацій

1. Стандарт оцінювання професійних кваліфікацій – це затвержені в установленому порядку загальні вимоги до процедури оцінювання результатів навчання (компетентостей) для присудження повної або часткової професійної кваліфікації.

2. Стандарти оцінювання професійних кваліфікацій за видами професійної діяльності розробляються за участю експертів та фахівців відповідної галузі (сфери) професійної діяльності та/або відповідної галузі знань. Порядок розроблення стандартів оцінювання професійних кваліфікацій затверджується Національним агентством кваліфікацій.

3. Стандарти оцінювання професійних кваліфікацій затверджуються Національним агентством кваліфікацій і вносяться у встановленому порядку до Національного реєстру професій і кваліфікацій.

4. Стандарти оцінювання професійних кваліфікацій мають передбачати різні методики оцінювання.

5. Суб'єктом оцінювання результатів навчання може бути кваліфікаційний центр, заклад освіти, професійна асоціація або інша юридична особа, статутом якої передбачена діяльність у сфері оцінювання та/або присвоєння (підтвердження, визнання) професійних кваліфікацій і яка підтвердила спроможність здійснення оцінювання у порядку, визначеному Національним агентством кваліфікацій.

Стаття 12. Національний реєстр професій і кваліфікацій

1. Національний реєстр професій і кваліфікацій - автоматизована система збирання, верифікації, оброблення, зберігання та захисту інформації про Національну систему кваліфікацій.

2. Складники Національного реєстру професій і кваліфікацій визначаються положенням про Національний реєстр професій і кваліфікацій у відповідності до цього Закону.

3. Розпорядником Національного реєстру професій та кваліфікацій є Національне агентство кваліфікацій. Положення про Національний реєстр професій та кваліфікацій затверджується Кабінетом Міністрів України за погодженням зі Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні.

4. Інформація, що міститься в Національному реєстрі професій та кваліфікацій, є публічною, доступною для фізичних та юридичних осіб, і подається у формі відкритих даних, у тому числі з урахуванням потреб осіб з порушенням зору, крім тієї, що належить до персональних даних та інформації з обмеженим доступом.

5. Безоплатний і вільний доступ осіб до інформації, що міститься в Національному реєстрі професій та кваліфікацій, здійснюється через офіційний веб-сайт Національного агентства кваліфікацій.

РОЗДІЛ III.

УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙ

Стаття 13. Органи управління у сфері Національної системи кваліфікацій

Органами управління у сфері Національної системи кваліфікацій є:

Кабінет Міністрів України;
Національне агентство кваліфікацій

Стаття 14. Повноваження Кабінету Міністрів України

Кабінет Міністрів України:

- забезпечує проведення і реалізує державну політику у сфері Національної системи кваліфікацій;
- затверджує стратегію розвитку Національної системи кваліфікацій;
- видає у межах своїх повноважень нормативно-правові акти з питань Національної системи кваліфікацій;
- затверджує Національну рамку кваліфікацій за поданням Національного агентства кваліфікацій;
- затверджує порядок розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів за поданням Національного агентства кваліфікацій;
- затверджує положення про Національний реєстр кваліфікацій за поданням Національного агентства кваліфікацій;
- здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 15. Статус, завдання та повноваження Національного агентства кваліфікацій

1. Національне агентство кваліфікацій є постійно діючим колегіальним органом, уповноваженим на реалізацію державної політики у сфері Національної системи кваліфікацій.

2. Завданнями Національного агентства кваліфікацій є:

- розроблення та реалізація стратегії розвитку Національної системи кваліфікацій на основі принципів, визначених цим Законом;
- взаємодія з заінтересованими сторонами з метою формування Національної системи кваліфікацій, що відповідає актуальним потребам ринку праці, економіки, суспільства;
- адміністрування Національного реєстру професій і кваліфікацій;
- контроль і підтримання політики доброчесності в діяльності акредитованих ним кваліфікаційних центрів;
- системне, всебічне і своєчасне інформування суспільства про державну політику у сфері Національної системи кваліфікацій, у тому числі підтримка офіційного веб-сайту з питань кваліфікацій;
- сприяння гармонізації Національної системи кваліфікацій з аналогічними системами країн Європейського Союзу, міжнародними вимогами і документами у сфері кваліфікацій.

3. Національне агентство кваліфікацій:

- бере участь у розробленні нормативно-правових актів у сфері кваліфікацій;
- забезпечує взаємодію, координацію та підвищення ефективності діяльності заінтересованих сторін у сфері кваліфікацій;
- супроводжує запровадження Національної рамки кваліфікацій у відповідності до цього Закону;
- здійснює міжнародне співробітництво у сфері кваліфікацій, у тому числі з метою гармонізації Національної рамки кваліфікацій з аналогічними міжнародними документами;
- координує оцінювання ефективності державної політики у сфері кваліфікацій;
- здійснює супровід інформаційного забезпечення Національної системи кваліфікацій і Національної рамки кваліфікацій;
- формує порядок і процедури розроблення та затвердження галузевих рамок кваліфікацій;
- створює і веде Національний реєстр професій та кваліфікацій;
- готує проект порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів і подає його на затвердження Кабінету Міністрів України;
- реєструє професійні стандарти у відповідності до цього Закону та забезпечує відкритий доступ до них;

затверджує порядок розроблення стандартів оцінювання професійних кваліфікацій;
здійснює акредитацію кваліфікаційних центрів;
розроблює критерії та процедури присвоєння (підтвердження), визнання професійних кваліфікацій;
затверджує типовий порядок присвоєння (підтвердження) професійних кваліфікацій,
затверджує типовий порядок визнання професійних кваліфікацій, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти;
взаємодіє з органами та установами забезпечення якості освіти;
здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 16. Склад і порядок формування Національного агентства кваліфікацій

1. Формування і діяльність Національного агентства кваліфікацій регулюються цим Законом, іншими нормативно-правовими актами.

2. Національне агентство кваліфікацій є юридичною особою публічного права, що утворюється Кабінетом Міністрів України та діє на основі статуту, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Національне агентство кваліфікацій підпорядковується і підзвітне Кабінету Міністрів України.

3. Агентство складається з восьми членів, які призначаються Кабінетом Міністрів України.

4. П'ять членів Національного агентства кваліфікацій є делегованими на паритетних засадах представниками центральних органів виконавчої влади у сфері освіти і науки, соціальної політики, економічного розвитку, спільного представницького органу всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців та спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок, які є суб'єктами делегування. Суб'єкти делегування повинні забезпечити відповідність делегованих ними членів Національного агентства кваліфікацій фаховим вимогам.

5. Три члени Національного агентства кваліфікацій призначаються за результатами конкурсу.

6. Організацію та проведення конкурсного відбору членів Національного агентства кваліфікацій здійснює конкурсна комісія, яка утворюється Кабінетом Міністрів України як дорадчий орган. Конкурсна комісія складається з шести осіб, з яких три міжнародні представники делегуються від кваліфікаційних установ країн Європейського Союзу і по одному представнику – від центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки, центрального органу виконавчої влади у сфері соціальної політики, центрального органу виконавчої влади у сфері економічного розвитку.

7. Строк повноважень членів Конкурсної комісії становить три роки без права перезатвердження на другий строк. Членами Конкурсної комісії можуть бути особи, які мають досвід фахової роботи у сфері системи кваліфікацій не менше п'яти років.

8. Персональний склад конкурсної комісії та положення про конкурсну комісію затверджуються Кабінетом Міністрів України. Члени конкурсної комісії виконують свої функції на громадських засадах.

9. Рішення конкурсної комісії вважається прийнятим, якщо воно підтримано більшістю від кількісного складу з числа міжнародних представників та від кількісного складу з числа національних представників.

10. Організаційною формою роботи конкурсної комісії є засідання, участь у яких міжнародні представники можуть брати за допомогою засобів електронного відеозв'язку. Міжнародні представники, які беруть участь у засіданні за допомогою засобів електронного відеозв'язку, підтверджують результати власного голосування письмово.

11. Засідання конкурсної комісії проходять відкрито. Інформація про засідання конкурсної комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки.

12. Конкурсна комісія розробляє положення про конкурс щодо обрання членів Національного агентства кваліфікацій, що затверджується Кабінетом Міністрів України, та формує кваліфікаційні вимоги до кандидатів.

13. Кандидатами до складу Національного агентства кваліфікацій можуть бути особи, що мають вищу освіту не нижче рівня бакалавра та досвід роботи за фахом не менше п'яти років. Додатковими перевагами кандидата є знання кандидатом однієї чи більше офіційних мов Європейського Союзу, наявність у нього наукових або експертних публікацій з питань, що стосуються розвитку системи кваліфікацій.

14. Строк повноважень членів Національного агентства кваліфікацій становить три роки. Одна і та сама особа не може бути членом Національного агентства більше двох строків.

15. Повноваження члена Національного агентства кваліфікацій припиняються достроково у разі:

подання ним особистої заяви про складення повноважень;
відкликання суб'єктом делегування з обґрунтованих підстав;
інших підстав, визначених законодавством.

16. Повноваження членів Національного агентства кваліфікацій можуть бути достроково припинені розпорядженням Кабінету Міністрів України.

17. До складу Національного агентства кваліфікацій не може входити особа, яка:
є засновником, керівником (членом керівного органу) кваліфікаційного центру або може мати конфлікт інтересів з інших причин;
за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;
має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;
відповідно до вироку суду позбавлена права обіймати відповідні посади;
за рішенням суду була визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення - протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;
піддавалася адміністративному стягненню за корупційне правопорушення - протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;
підпадає під дію [частини третьої](#) статті 1 Закону України "Про очищення влади".

Стаття 17. Діяльність Національного агентства кваліфікацій

1. Основною організаційною формою діяльності Національного агентства кваліфікацій є засідання. Засідання Національного агентства кваліфікацій є правомочним, якщо в ньому бере участь не менше двох третин членів Національного агентства кваліфікацій.

Рішення Національного агентства кваліфікацій приймаються, якщо за них проголосувала більшість членів Національного агентства кваліфікацій.

У разі виникнення у члена Національного агентства кваліфікацій конфлікту інтересів він зобов'язаний оголосити про це і утриматися від голосування.

Рішення Національного агентства кваліфікацій можуть бути оскаржені в установленому порядку до апеляційного комітету Національного агентства кваліфікацій або до суду.

2. З метою забезпечення виконання своїх повноважень Національне агентство кваліфікацій має право утворювати комітети, які є його робочими органами.

Комітети можуть утворюватися на постійній або тимчасовій основі. Склад комітетів, крім апеляційного комітету, формується Національним агентством із його членів та інших осіб.

3. У складі Національного агентства кваліфікацій діє апеляційний комітет, до повноважень якого входить розгляд скарг на рішення Національного агентства кваліфікацій.

Склад апеляційного комітету формується Національним агентством кваліфікацій на основі рекомендацій центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки, центрального органу виконавчої влади у сфері соціальної політики, центрального органу виконавчої влади у сфері економічного розвитку. Апеляційний комітет діє відповідно до регламенту Національного агентства кваліфікацій.

На основі висновку апеляційного комітету Національне агентство кваліфікацій приймає відповідне рішення.

4. Перше засідання Національного агентства кваліфікацій скликається з ініціативи його членів, які обирають головуючого для проведення засідання. Голова та два заступники Національного агентства кваліфікацій обираються на першому засіданні Національного агентства кваліфікацій.

5. Управління діяльністю та організацію роботи Національного агентства кваліфікацій здійснює голова, а у разі його відсутності – один із заступників голови. Строк повноважень голови та заступників голови Національного агентства кваліфікацій становить три роки, але не більше, ніж до завершення терміну їхнього перебування на посадах членів Національного агентства кваліфікацій.

Голова та заступники голови Національного агентства кваліфікацій здійснюють свої повноваження на постійній основі. Обрання, відкликання голови та заступників голови Національного агентства кваліфікацій, здійснення ними їхніх повноважень регулюється Статутом та регламентом Національного агентства кваліфікацій.

6. Голова Національного агентства кваліфікацій:

діє без довіреності від імені Національного агентства кваліфікацій в межах повноважень; представляє Національне агентство кваліфікацій у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями в Україні та за її межами, зокрема з державними органами іноземних держав та міжнародними організаціями з питань кваліфікацій;

скликає і проводить засідання Національного агентства кваліфікацій, вносить питання для розгляду на його засіданнях, формує проект порядку денного засідання Національного агентства кваліфікацій та не пізніше ніж за один день до проведення засідання інформує усіх членів Національного агентства кваліфікацій;

голоує на засіданнях Національного агентства кваліфікацій;

забезпечує розроблення та затвердження плану роботи Національного агентства кваліфікацій;

підписує рішення та протоколи засідань Національного агентства кваліфікацій;

організує виконання рішень Національного агентства кваліфікацій та інформує членів Національного агентства кваліфікацій про хід їх виконання;

організує підготовку звіту про роботу Національного агентства кваліфікацій;

щоквартально звітує про діяльність Національного агентства кваліфікацій на засіданні Національного агентства кваліфікацій;

забезпечує загальне керівництво секретаріатом Національного агентства кваліфікацій;

передбачених законодавством та Статутом Національного агентства кваліфікацій;

виконує інші завдання та обов'язки із забезпечення організації діяльності Національного агентства кваліфікацій.

Голова Національного агентства кваліфікацій зобов'язаний за вмотивованою вимогою не менш як однієї третини складу Національного агентства кваліфікацій скликати засідання Національного агентства кваліфікацій. У разі неспроможності з будь-яких причин голови або його заступників скликати засідання Національного агентства кваліфікацій таке засідання може бути скликане з ініціативи члена Національного агентства кваліфікацій. Рішення такого засідання є правомочними за умови участі в ньому більшості від кількісного складу Національного агентства кваліфікацій.

7. Організаційне, фінансово-господарське, матеріально-технічне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Національного агентства кваліфікацій та його комітетів здійснює секретаріат Національного агентства кваліфікацій.

8. Завданнями секретаріату Національного агентства кваліфікацій є:

аналітично-прогностичне, методичне та інформаційне забезпечення повноважень Національного агентства кваліфікацій;

інформаційно-довідкове забезпечення діяльності голови, заступників голови та членів Національного агентства кваліфікацій;

забезпечення підготовки і проведення засідань Національного агентства кваліфікацій та його комітетів;

організація ведення діловодства та архіву відповідно до встановлених правил;

фінансово-господарське та матеріально-технічне забезпечення діяльності Національного агентства кваліфікацій;

виконання інших завдань, передбачених регламентом Національного агентства кваліфікацій.

9. Секретаріат Національного агентства кваліфікацій:

створює належні умови та сприяє ефективному здійсненню головою, заступниками голови та членами Національного агентства кваліфікацій покладених на них повноважень;

веде протоколи засідань Національного агентства кваліфікацій та його комітетів;

здійснює організаційне забезпечення та технічне обслуговування засідань Національного агентства кваліфікацій;

забезпечує організацію і проведення прес-конференцій, зустрічей та інших заходів;

оприлюднює рішення Національного агентства кваліфікацій і висвітлює актуальні питання діяльності Національного агентства кваліфікацій у засобах масової інформації;

виконує інші функції, пов'язані із забезпеченням діяльності Національного агентства кваліфікацій.

10. Положення про секретаріат Національного агентства кваліфікацій, його структура і штатний розпис затверджуються рішенням Національного агентства кваліфікацій. Функції та діяльність секретаріату регулюються регламентом Національного агентства кваліфікацій. Секретаріат Національного агентства кваліфікацій очолює його керівник. Керівник секретаріату Агентства та його заступник призначаються на посаду Головою Агентства за погодженням з Агентством.

11. Національне агентство кваліфікацій щороку готує та подає звіт про стан Національної системи кваліфікацій та результати своєї діяльності Кабінету Міністрів України, а також оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті.

РОЗДІЛ IV.

УЧАСНИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙ

Стаття 18. Галузеві та професійні ради з розвитку професійних кваліфікацій

1. Галузева рада з розвитку професійних кваліфікацій є робочим колегіальним органом, який формується галузевими об'єднаннями роботодавців.

2. Професійна рада з розвитку професійних кваліфікацій є робочим колегіальним органом, який формується професійними асоціаціями або іншими громадськими об'єднаннями, об'єднаннями фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб-підприємців, за належністю до певного виду (видів) професійної діяльності.

3. Склад галузевої або професійної ради з розвитку професійних кваліфікацій формується та затверджується її засновником (засновниками). До складу галузевих та професійних рад з розвитку професійних кваліфікацій можуть входити:

представники об'єднань роботодавців;

представники підприємств галузі;

представники галузевих об'єднань професійних спілок;

представники органів державної влади та/або місцевого самоврядування;

представники професійних асоціацій та інших громадських об'єднань;

фізичні особи, у тому числі фізичні особи-підприємці;

представники закладів освіти;

експерти.

Одна і та сама особа не може входити більше, ніж до однієї галузевої або професійної ради з розвитку професійних кваліфікацій.

4. Галузева або професійна рада з розвитку професійних кваліфікацій може здійснювати свою діяльність у статусі громадського об'єднання або у іншій організаційно-правовій формі, визначеній її засновником (засновниками).

5. Завданнями галузевих та професійних рад з розвитку професійних кваліфікацій є:
організація, координація або безпосереднє розроблення професійних стандартів;
участь у розробленні стандартів освіти;
участь у розробленні та періодичному перегляді галузевих рамок кваліфікацій;
участь у розробленні стандартів та інструментів оцінювання професійних кваліфікацій і результатів навчання;

розроблення та апробація кваліфікаційних вимог, процедур, критеріїв та форм підтвердження професійних кваліфікацій;

аналіз і прогнозування розвитку професійних кваліфікацій на галузевому чи міжгалузевому ринку праці;

проведення моніторингових досліджень та розроблення середньострокових прогнозів потреби певного виду економічної діяльності у кадрах в розрізі професійних кваліфікацій.

6. Галузеві та професійні ради з розвитку професійних кваліфікацій мають право:
брати участь у розробленні та реалізації стратегії розвитку Національної системи кваліфікацій на основі принципів, визначених статтею 5 цього Закону;

рекомендувати своїх представників до участі у конкурсі до складу Національного агентства кваліфікацій;

створювати кваліфікаційні центри;

брати участь у розробленні стандартів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти;

ініціювати обґрунтовані зміни до професійних стандартів та стандартів освіти;

взаємодіяти з закладами освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності у питаннях освітніх та професійних кваліфікацій;

брати участь у формуванні освітніх програм або проводити їх незалежну експертизу;

брати участь у підготовці нормативно-правових актів щодо регульованих професій.

2. Установчі документи галузевої або професійної ради з розвитку професійних кваліфікацій розміщується на офіційному веб-сайті такої ради або її засновника.

3. Фінансування діяльності галузевих та професійних рад з розвитку професійних кваліфікацій здійснюється їх засновниками та з інших джерел, не заборонених законом.

Стаття 19. Кваліфікаційні центри

1. Кваліфікаційним центром є суб'єкт, уповноважений на оцінювання і визнання результатів навчання (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти), присвоєння та/або підтвердження відповідних професійних кваліфікацій осіб.

2. Кваліфікаційним центром може бути юридична особа або підрозділ юридичної особи, акредитований в установленому порядку. Акредитація кваліфікаційного центру здійснюється Національним агентством кваліфікацій у відповідності до вимог цього Закону. У окремих випадках повноважень кваліфікаційного центру може набувати фізична особа-підприємець.

3. Кваліфікаційний центр здійснює свою діяльність на основі положення або статуту, що має відповідати нормам цього Закону, інших нормативно-правових актів.

4. Кваліфікаційні центри створюються та діють, як правило, в межах однієї або декількох суміжних галузях (сферах).

5. Засновник (засновники) кваліфікаційного центру забезпечують його діяльність та контролюють дотримання ним встановлених законодавством вимог.

6. Кваліфікаційний центр може здійснювати:

оцінювання та присвоєння (підтвердження) повних та/або часткових професійних кваліфікацій;

оцінювання та визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної або інформальної освіти;

визнання професійних кваліфікацій, здобутих за кордоном;
здійснювати сертифікацію та/або атестацію фахівців;
здійснювати сертифікацію вчителів, викладачів, тренерів для навчання у межах певної професії.

7. Для виконання своїх функцій кваліфікаційні центри можуть залучати працівників з України та інших країн для роботи на постійній або тимчасовій основі.

8. Кваліфікаційний центр може оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті та в інших засобах методичні рекомендації для підготовки до іспитів та інших випробувань, а також будь-яку іншу інформацію, що стосується його діяльності.

9. Результати оцінювання, що проводяться кваліфікаційним центром, зберігаються в установленому законодавством порядку. Відповідальність за збереження і достовірність результатів оцінювання, проведених кваліфікаційним центром, покладається на кваліфікаційний центр. Документи, видані кваліфікаційним центром, вносяться до Реєстру професій і кваліфікацій в порядку, установленому Національним агентством кваліфікацій.

10. Документи, видані кваліфікаційним центром, надають право особі займати посади (робочі місця), що потребують відповідної кваліфікації.

11. Оскарження результатів оцінювання, що проводилося кваліфікаційним центром, здійснюється у встановленому порядку до Національного агентства кваліфікацій або до суду.

РОЗДІЛ V. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ І ГРОМАДСЬКИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙ

Стаття 20. Зовнішнє забезпечення якості діяльності кваліфікаційних центрів

Зовнішнє забезпечення якості діяльності кваліфікаційних центрів здійснюється за участю Національного агентства кваліфікацій.

Основними формами забезпечення якості діяльності кваліфікаційного центру є його акредитація та інституційний аудит.

Стаття 21. Акредитація кваліфікаційних центрів

1. Кваліфікаційний центр акредитується Національним агентством кваліфікацій за умов наявності в нього:

працівників необхідної кваліфікації у кількості, достатній для провадження діяльності відповідно до його цілей і завдань;

інструментів (процедур і методик) оцінювання результатів навчання, іншого науково-методичного забезпечення відповідно до потреб, цілей і завдань;

офіційного веб-сайту.

2. Порядок акредитації кваліфікаційного центру затверджується Національним агентством кваліфікацій у відповідності до цього та інших законів.

3. Під час проведення акредитації кваліфікаційного центру Національне агентство може запитувати та отримувати експертні висновки від галузевої або професійної ради з розвитку професійних кваліфікацій, або забезпечувати експертизу іншими способами.

4. Документ про акредитацію видається кваліфікаційному центру строком на п'ять років.

5. Протягом десяти днів після отримання документу про акредитацію кваліфікаційного центру інформація про нього вноситься до Національного реєстру професій та кваліфікацій.

6. Національне агентство кваліфікацій може скасувати акредитацію кваліфікаційного центру за результатами інституційного аудиту у випадках, визначених порядком акредитації кваліфікаційного центру.

7. Кваліфікаційний центр у разі скасування його акредитації має право протягом місяця подати апеляцію до апеляційного комітету Національного агентства кваліфікацій. У випадку,

якщо, згідно з висновком апеляційного комітету, Національне агентство кваліфікацій підтверджує скасування акредитації кваліфікаційного центру, інформація про нього вилучається з Національного реєстру кваліфікацій протягом десяти днів з часу прийняття такого рішення.

Стаття 22. Інституційний аудит кваліфікаційного центру

1. Інституційний аудит - це комплексна зовнішня перевірка та оцінювання діяльності кваліфікаційного центру.

2. Інституційний аудит кваліфікаційного центру здійснюється з ініціативи Національного агентства кваліфікацій у випадках наявності обґрунтованої інформації про порушення у діяльності кваліфікаційного центру, або з ініціативи засновника (засновників), або керівника кваліфікаційного центру з метою вжиття заходів для покращення діяльності центру.

3. Інституційний аудит може здійснюватися державною або приватною аудиторською організацією з залученням експертів у сфері кваліфікацій, а також представників галузевої або професійної ради з розвитку професійних кваліфікацій у разі її наявності.

4. Результати інституційного аудиту доводяться до відома керівника та засновника (засновників) кваліфікаційного центру, а також можуть бути оприлюднені на сайті кваліфікаційного центру та/або Національного агентства кваліфікацій.

5. Результати інституційного аудиту розглядаються Національним агентством кваліфікацій.

6. За результатами інституційного аудиту Національне агентство кваліфікацій формує рекомендації щодо покращення діяльності кваліфікаційного центру, які мають бути розглянуті керівником кваліфікаційного центру і враховані ним у визначені строки.

7. Результати інституційного аудиту можуть стати підставою для скасування акредитації кваліфікаційного центру.

Стаття 23. Громадський нагляд (контроль) у сфері Національної системи кваліфікацій

1. Громадський контроль (нагляд) за діяльністю Національного агентства кваліфікацій, кваліфікаційних центрів, інших суб'єктів Національної системи кваліфікацій здійснюється суб'єктами громадського контролю – громадськими об'єднаннями та іншими інститутами громадянського суспільства, установчими документами яких передбачено діяльність у сфері Національної системи кваліфікацій.

2. Суб'єкти громадського контролю мають право проводити моніторинг діяльності Національного агентства кваліфікацій, кваліфікаційних центрів, інших суб'єктів Національної системи кваліфікацій, аналізувати їхню діяльність на предмет відповідності законодавству, проводити громадську експертизу, брати участь у громадських консультаціях та обговореннях політики і діяльності у сфері Національної системи кваліфікацій.

3. Висновки і рекомендації, отримані від суб'єктів громадського контролю, мають бути розглянуті відповідним суб'єктом Національної системи кваліфікацій.

РОЗДІЛ VI.

ПРИСВОЄННЯ (ПІДТВЕРДЖЕННЯ) ТА ВИЗНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

Стаття 24. Загальні засади присвоєння (підтвердження) та визнання професійних кваліфікацій

1. Присвоєння (підтвердження) та визнання професійних кваліфікацій відбувається, як правило, шляхом атестації або сертифікації і включає оцінювання відповідності результатів навчання (компетентностей) особи професійному стандарту або його частині (за наявності такого стандарту) або офіційно оприлюдненим вимогам до професійної кваліфікації,

встановленим галузевою або професійною радою з розвитку професійних кваліфікацій, всеукраїнським галузевим об'єднанням роботодавців, професійною асоціацією, міжнародною професійною асоціацією.

2. Присвоєння професійної кваліфікації здійснюється кваліфікаційним центром по завершенню особою навчання на освітній програмі на основі оцінювання результатів її навчання.

Присвоєння здобувачеві освіти повної професійної кваліфікації може здійснюватися закладом освіти по завершенню особою навчання на освітній програмі за результатами оцінювання, що в обов'язковому порядку включає кваліфікаційний іспит.

Присвоєння працівникові часткової професійної кваліфікації може здійснюватися закладом освіти, підприємством, установою, організацією за власною процедурою на основі оцінювання професійних компетентностей особи.

3. Професійна кваліфікація може бути присвоєна безстроково або на визначений строк.

4. Підтвердження професійної кваліфікації здійснюється по закінченню строку, на який її було присвоєно, або у інших випадках, передбачених законодавством.

5. Визнання професійної кваліфікації здійснюється у випадку наявності у особи результатів навчання (компетентностей), здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти, з метою отримання нею доступу до професійної діяльності певного виду або посади, що вимагає кваліфікації певного рівня.

6. Процедури присвоєння (підтвердження) та визнання професійних кваліфікацій, як правило, включають:

інформування кваліфікаційним центром всіх зацікавлених осіб про умови присвоєння (підтвердження), визнання професійних кваліфікацій;

організацію прийому заяви про присвоєння (підтвердження), визнання професійних кваліфікацій;

проведення оцінювання за результатами якого надається висновок про можливість присвоєння (підтвердження), визнання професійної кваліфікації;

видача документа про присвоєння (підтвердження), визнання професійної кваліфікації або відмову в ньому;

умови проходження оцінювання повторно;

розгляд апеляцій.

7. Якщо спеціальним законом або міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлюються інші правила і процедури присвоєння, визнання та підтвердження професійних кваліфікацій, то застосовуються норми відповідного спеціального закону або міжнародного договору.

Стаття 25. Порядок присвоєння (підтвердження) професійних кваліфікацій кваліфікаційним центром

1. Порядок присвоєння (підтвердження) професійної кваліфікації розробляється кваліфікаційним центром на основі типового порядку, затвердженим Національним агентством кваліфікацій з урахуванням загальних вимог до процедур присвоєння (підтвердження) професійних кваліфікацій.

2. Порядок присвоєння (підтвердження) професійної кваліфікації встановлює правила подання та розгляду заяви про присвоєння професійної кваліфікації, застосування моделі (схеми) оцінювання результатів навчання, оплати послуг кваліфікаційного центру, який здійснює оцінювання та присвоєння професійної кваліфікації, інші складники.

3. Оцінювання результатів навчання, що проводиться з метою присвоєння (підтвердження) професійної кваліфікації кваліфікаційним центром, може відбуватися за участю представників галузевої або професійної ради з розвитку професійних кваліфікацій у разі її наявності, галузевих об'єднань роботодавців та/або професійних асоціацій.

4. Присвоєння (підтвердження) професійної кваліфікації підтверджується документом.

5. Для регульованих професій спеціальним законодавством або іншими нормативно-правовими актами, у тому числі міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, можуть встановлюватися інші порядок та правила присвоєння професійних кваліфікацій.

Стаття 26. Визнання кваліфікаційним центром професійних кваліфікацій, здобутих шляхом неформальної або інформальної освіти

1. Порядок визнання професійної кваліфікації розробляється кваліфікаційним центром на основі типового порядку, затвердженого Національним агентством кваліфікацій з урахуванням загальних вимог до процедур визнання професійних кваліфікацій.

2. Під час здійснення процедури визнання професійних кваліфікацій, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти, можуть враховуватися документи про присвоєння їй часткових професійних кваліфікацій, характеристики, надані їй з попередніх місць роботи, інші складники.

3. На основі визнання професійних кваліфікацій, здобутих шляхом неформальної або інформальної освіти, особі може бути присвоєно часткову, часткову додаткову, а в окремих випадках повну професійну кваліфікацію, що підтверджується відповідним документом, визначеним Національним агентством кваліфікацій.

4. За наявності необхідної кількості визнаних часткових професійних кваліфікацій особі може бути присвоєно повну професійну кваліфікацію.

5. Спеціальними законами можуть встановлюватися інші правила визнання професійних кваліфікацій, здобутих шляхом неформальної або інформальної освіти, для окремих видів професійної діяльності.

Стаття 27. Визнання кваліфікаційним центром професійних кваліфікацій, здобутих за кордоном

1. Професійні кваліфікації здобуті за кордоном визнаються відповідними кваліфікаційними центрами у порядку визначеному Національним агентством кваліфікацій.

2. Під час здійснення процедури визнання професійних кваліфікацій здобутих за кордоном, можуть враховуватися рішення відповідних закордонних чи міжнародних агентств (асоціацій, центрів тощо) з присвоєння професійних кваліфікацій.

3. Не потребують проходження встановленої процедури визнання професійні кваліфікації здобуті за кордоном, якщо взаємне визнання професійних кваліфікацій передбачено двосторонніми чи міжнародними договорами, ратифікованими Верховною Радою України.

Стаття 28. Документи про присвоєння (підтвердження), визнання професійних кваліфікацій

1. Документами про присвоєння (підтвердження), визнання професійних кваліфікацій можуть бути кваліфікаційне свідоцтво або сертифікат.

2. Документи про присвоєння (підтвердження), визнання професійних кваліфікацій, видані акредитованими кваліфікаційними центрами, є підставою для прийняття особи на роботу, яка потребує відповідної кваліфікації.

3. Скановані копії документів про присвоєння (підтвердження), визнання професійної кваліфікації, видані акредитованим кваліфікаційним центром, в установленому порядку вносяться до Реєстру професій і кваліфікацій.

Стаття 29. Оскарження результатів присвоєння (підтвердження), визнання професійних кваліфікацій

1. У разі незгоди особи з результатами оцінювання результатів навчання, проведеного акредитованим кваліфікаційним центром, така особа може звернутися до Національного

агентства кваліфікацій з заявою про порушення кваліфікаційним центром порядку та процедур присвоєння (підтвердження) чи визнання професійних кваліфікацій, або норм і принципів, визначених цим законом.

2. Звернення до Національного агентства кваліфікацій відбувається в установленому ним порядку протягом десяти днів з дня повідомлення особі про результати оцінювання. Заява, що надійшла з порушенням встановленого у цій статті строку, не розглядається.

3. За результатами розгляду такої заяви Національне агентство протягом місяця виносить рішення про визнання результатів оцінювання або про скасування результатів оцінювання з наданням особі права повторного проходження оцінювання в цьому кваліфікаційному центрі безоплатно. Рішення про повторне проходження оцінювання може бути прийняте не більше одного разу для однієї особи щодо однієї і тієї ж процедури оцінювання.

4. Про своє рішення протягом десяти днів після його прийняття Національне агентство кваліфікацій інформує особу та відповідний кваліфікаційний центр.

5. Рішення Національного агентства кваліфікацій є обов'язковими для виконання акредитованими кваліфікаційними центрами.

6. Результати присвоєння (підтвердження), визнання професійних кваліфікацій можуть бути оскаржені в установленому порядку до суду.

РОЗДІЛ VII.

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙ

Стаття 30. Фінансування і матеріально-технічне забезпечення і Національного агентства кваліфікацій

1. Фінансування діяльності Національного агентства кваліфікацій здійснюється за рахунок: коштів державного бюджету; коштів, отриманих як оплата робіт з акредитації кваліфікаційних центрів, а також коштів, отриманих за надання інших послуг; міжнародної допомоги; інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Кошти державного бюджету, виділені для фінансування діяльності Національного агентства кваліфікацій, можуть бути використані для: матеріально-технічного та організаційного забезпечення роботи Національного агентства кваліфікацій;

оплати праці членів Національного агентства кваліфікацій та його секретаріату; оплати праці зовнішніх експертів, у тому числі зарубіжних; здійснення науково-дослідних робіт у сфері кваліфікацій; участі у роботі міжнародних організацій, у тому числі сплати членських внесків до цих організацій.

3. Кошти, отримані Національним агентством кваліфікацій як оплату робіт з акредитації кваліфікаційних центрів, використовується для фінансування його розвитку та виконання завдань, визначених цим законом.

4. За Національним агентством кваліфікацій з метою забезпечення його діяльності можуть бути закріплені на праві оперативного управління будівлі, споруди, приміщення, обладнання, комп'ютерна та інша техніка, транспортні засоби, засоби зв'язку, а також інше необхідне майно відповідно до законодавства.

Стаття 31. Оплата робіт з акредитації кваліфікаційних центрів

1. Розміри та порядок оплати робіт з акредитації кваліфікаційних центрів та моніторингу їх роботи встановлюється Національним агентством кваліфікацій відповідно до методики визначення вартості таких робіт, яка затверджується спільним наказом центрального органу

виконавчої влади у сфері економічного розвитку, центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки та центрального органу виконавчої влади у сфері соціальної політики.

2. Національне агентство кваліфікацій оприлюднює інформацію про розміри оплати робіт за акредитації кваліфікаційних центрів на своєму офіційному веб-сайті.

РОЗДІЛ VIII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 32. Міжнародні стандартизовані документи у сфері кваліфікацій

1. Україна узгоджує свої кваліфікаційні норми з визнаними міжнародними стандартизованими документами у сфері кваліфікацій такими як Європейська рамка кваліфікацій, Рамка кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти, Міжнародна стандартизована класифікація освіти, Міжнародна стандартна класифікація професій.

2. В Україні можуть визнаватися і застосовуватися інші міжнародні стандартизовані документи у сфері кваліфікацій.

3. Застосування міжнародних стандартизованих документів у сфері кваліфікацій не повинно обмежувати формування та визнання нових кваліфікацій та або професій.

Стаття 33. Міжнародне співробітництво у сфері Національної системи кваліфікацій

1. Державна політика щодо міжнародного співробітництва у сфері Національної системи кваліфікацій спрямована на сприяння і полегшення визнання в Україні кваліфікацій, здобутих в інших країнах, а також визнання за кордоном кваліфікацій, здобутих в Україні.

2. Реалізація міжнародного співробітництва у сфері Національної системи кваліфікацій відбувається шляхом широкої участі суб'єктів Національної системи кваліфікацій у проектах міжнародних організацій та співтовариств.

3. З метою забезпечення міжнародного співробітництва у сфері Національної системи кваліфікацій Національне агентство кваліфікацій:

представляє та бере участь від України у міжнародних, європейських та інших організаціях з питань оцінювання та визнання кваліфікацій;

укладає договори про співробітництво та взаємне визнання з міжнародними, європейськими та іншими регіональними організаціями, що працюють у сфері оцінювання та визнання кваліфікацій;

співпрацює з органами з питань кваліфікацій інших країн;

може залучати під час здійснення своїх повноважень представників міжнародних, європейських та інших регіональних організацій, і організацій інших країн, зарубіжних експертів, що працюють у сфері оцінювання та визнання кваліфікацій.

РОЗДІЛ IX. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набуває чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету міністрів України у дворічний термін забезпечити приведення у відповідність законів України та нормативно-правових актів цьому Закону.

3. Установити, що призначені до дня набрання чинності цим Законом члени Національного агентства кваліфікацій зберігають свої повноваження на визначений при їх делегуванні строк.

4. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі законів про працю України (Затверджується Законом № 322-VIII від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до № 50, ст. 375 із наступними змінами):

статтю 97 доповнити абзацом шостим такого змісту:

«При виборі системи оплати праці в межах підприємства, установи, організації, власник або уповноважений ним орган вправі встановлювати посадові оклади, ставки,

- компенсаційні, гарантійні та інші види виплат в залежності від рівня Національної рамки кваліфікацій, галузевої рамки кваліфікацій (за наявності), до якого відноситься здобута особою (працівником) повна або часткова професійна кваліфікація»;
- 2) у Законі України «Про громадські об'єднання» (Відомості Верховної Ради України, 2013, №1, ст.1 із наступними змінами):
частину першу статті 1 викласти в такій редакції:
«Громадське об'єднання – це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, професійних та інших інтересів»;
частину сьому статті 10 викласти в такій редакції:
«Власна назва громадського об'єднання може містити інформацію про статус громадського об'єднання ("дитяче", "молодіжне", "всеукраїнське") та/або про його вид ("екологічне", "правозахисне", «професійне», «фахове» тощо).»
- 3) у Законі України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України 2017, №38-39, ст. 380):
пункт 14 частини першої статті 1 викласти в такій редакції:
кваліфікація – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання
частини другу і третю статті 10 викласти в такій редакції:
«2. Рівнями освіти є:
дошкільна освіта;
початкова освіта;
базова середня освіта;
профільна середня освіта;
перший (початковий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти;
другий (базовий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти;
третій (вищий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти;
фахова передвища освіта;
початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти;
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти;
другий (магістерський) рівень вищої освіти;
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти;
науковий рівень вищої освіти.
3. У системі позашкільної освіти та освіти дорослих (включно з післядипломною освітою) можуть здобуватися часткові кваліфікації.
частину четверту статті 15 виключити;
частини третю і четверту статті 16 виключити;
у статті 34:
частину сьому доповнити абзацом такого змісту:
«Визнання результатів навчання, здобутих особою шляхом неформальної або інформальної освіти, може включати обрахунок часу такого навчання у кредитах Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи, які можуть бути зараховані як частина кредитів освітньої програми відповідного рівня освіти.»;
частину восьму доповнити абзацом такого змісту:
«За наявності необхідної кількості визнаних часткових освітніх та/або професійних кваліфікацій особі може бути присвоєно повну кваліфікацію»;
частину дев'яту доповнити абзацом такого змісту:
«Документи про підтвердження часткових освітніх кваліфікацій, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти, видані закладами освіти або іншими уповноваженими суб'єктами, можуть бути підставою для продовження особою навчання на програмі формальної освіти»;

доповнити статтею 34-1 такого змісту:

«Стаття 34-1. Визнання освітніх кваліфікацій, здобутих за кордоном

1. Визнання повних або часткових освітніх кваліфікацій, здобутих за кордоном, здійснюється закладом освіти на основі еквівалентності документів про освіту та експертизи.

2. Визнання освітніх кваліфікацій, здобутих за кордоном, включає, зокрема, перевірку закладу освіти та/або освітньої програми, на якій була здобута кваліфікація та перевірку документів особи, що підтверджують здобуття нею освітньої кваліфікації у відповідному закладі освіти та на відповідній програмі.

3. Визнання кваліфікацій, здобутих за кордоном, може здійснюватися на підставі документів про освіту (навчання) та/або іспиту.

4. Для визнання часткової освітньої кваліфікації, здобутої за кордоном, необхідною умовою є наявність у особи документа, що підтверджує успішне опанування нею окремих компонентів освітньої програми.

5. Визнання кваліфікацій, здобутих за кордоном, підтверджується відповідним документом, який видається акредитованим кваліфікаційним центром чи іншим уповноваженим суб'єктом і може бути підставою для продовження особою навчання на наступному рівні освіти.

6. Рішення про визнання освітніх кваліфікацій, здобутих за кордоном, приймається колегіальним органом управління закладу освіти або його підрозділу (інституту, факультету) на основі висновку, підготовленого уповноваженим працівником або структурним підрозділом цього закладу».

у статті 35:

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Національна рамка кваліфікацій - це системний і структурований за компетентностями опис її кваліфікаційних рівнів. Національна рамка кваліфікацій формується у відповідності до Європейської рамки кваліфікацій, інших аналогічних міжнародних документів. Кількість кваліфікаційних рівнів Національної рамки кваліфікацій відповідає кількості рівнів Європейської рамки кваліфікацій. Національна рамка кваліфікацій, а також зміни до неї затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням Національного агентства кваліфікацій.»;

частину сьому викласти в такій редакції:

«7. Порядок і процедури розроблення галузевих рамок кваліфікацій визначаються Національним агентством кваліфікацій відповідно до закону. Галузеві рамки кваліфікацій затверджуються Кабінетом Міністрів України»;

статтю 36 виключити;

частину першу статті 37 викласти в такій редакції:

«Національна система кваліфікацій – сукупність інституцій і правових норм, які регулюють формування і розвиток освітніх та професійних кваліфікацій, їхню відповідність потребам суспільства і ринку праці.»;

статтю 38 викласти в такій редакції:

«Національне агентство кваліфікацій є постійно діючим колегіальним органом, уповноваженим на реалізацію державної політики у сфері кваліфікацій. Завдання, повноваження та порядок формування Національного агентства кваліфікацій визначаються законом».

- 4) у Законі України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004 із наступними змінами):

статтю 5 викласти в такій редакції:

«1. Підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітніми, освітньо-професійними/освітньо-творчими чи науковими програмами на таких рівнях вищої освіти:

початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти;

перший (бакалаврський) рівень;

другий (магістерський) рівень;
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий, освітньо-професійний) рівень;
науковий рівень.

Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти передбачає здобуття особою загальнокультурної та професійно орієнтованої підготовки, спеціальних умінь і знань, а також може передбачати набуття певного досвіду їх практичного застосування з метою виконання типових завдань, що передбачені для первинних посад у відповідній галузі професійної діяльності.

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

Другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Третій освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Третій освітньо-професійний рівень вищої освіти передбачає здобуття особою практичних та теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння професійною майстерністю високого рівня, реалізація професійного проекту, результати якого мають важливе інноваційне та практичне значення.

Третій освітньо-творчий рівень вищої освіти передбачає оволодіння методологією мистецької та мистецько-педагогічної діяльності, здійснення самостійного творчого мистецького проекту, здобуття практичних навичок продукування нових ідей і розв'язання теоретичних та практичних проблем у творчій мистецькій сфері.

Науковий рівень вищої освіти передбачає набуття компетентностей з розроблення і впровадження методології та методики дослідницької роботи, створення нових системоутворювальних знань та/або прогресивних технологій, розв'язання важливої наукової або прикладної проблеми, яка має загальнонаціональне або світове значення.

2. Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої, освітньо-професійної або наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти:

- 1) молодший бакалавр;
- 2) бакалавр;
- 3) магістр;
- 4) доктор філософії/доктор мистецтва, професійний доктор;
- 5) доктор наук.

3. Молодший бакалавр - це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 120-150 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня молодшого бакалавра на основі ступеня молодшого спеціаліста визначається закладом освіти.

Особа має право здобувати ступінь молодшого бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

4. Бакалавр - це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра або молодшого спеціаліста визначається закладом вищої освіти.

Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

5. Магістр - це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми - 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків.

Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

Ступінь магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої освіти і присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми, обсяг якої становить 300-360 кредитів ЄКТС.

Наукові установи Національної академії наук України та національних галузевих академій наук можуть здійснювати підготовку магістрів за власною освітньо-науковою програмою згідно з отриманою ліцензією на відповідну освітню діяльність. Наукові установи можуть також здійснювати підготовку магістрів за освітньо-науковою програмою, узгодженою з закладом вищої освіти. У такому разі наукова складова такої програми здійснюється у науковій установі, а освітня складова - у закладі вищої освіти.

6. Доктор філософії - це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі (ад'юнктурі). Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

Наукові установи можуть здійснювати підготовку докторів філософії за власною освітньо-науковою програмою згідно з отриманою ліцензією на відповідну освітню діяльність або за освітньо-науковою програмою, окремі елементи якої забезпечуються іншими науковими установами та/або закладами вищої освіти.

Доктор мистецтва - це освітньо-творчий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Особа має право здобувати ступінь доктора мистецтва у творчій аспірантурі. Першим етапом здобуття ступеня доктора мистецтва може бути асистентура-стажування, яка є формою підготовки мистецьких виконавських кадрів вищої кваліфікації. Порядок здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні затверджується Кабінетом Міністрів

України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері культури за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Ступінь доктора мистецтва присуджується спеціалізованою радою з присудження ступеня доктора мистецтва закладу вищої освіти мистецького спрямування за результатом успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-творчої програми та публічного захисту творчого мистецького проекту в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Нормативний строк підготовки доктора мистецтва у творчій аспірантурі становить три роки. Обсяг освітньої складової освітньо-творчої програми підготовки доктора мистецтва становить 30-60 кредитів ЄКТС.

Професійний доктор – це освітній ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь професійного доктора присуджується спеціалізованою радою закладу вищої освіти за результатом успішного виконання здобувачем вищої освіти професійно-інноваційного проекту чи інших досягнень у відповідній галузі або виді професійної діяльності, зокрема, для регульованих професій, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Особа має право здобувати ступінь професійного доктора під час навчання в аспірантурі або поза аспірантурою, у тому числі за основним місцем роботи.

Особи, що здобули професійний ступінь, прирівнюються у правах до тих, що отримали освітньо-науковий ступінь доктора філософії.

7. Доктор наук - це другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях.

Ступінь доктора наук присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи за результатами публічного захисту наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.»;

частину четверту статті 7 викласти в такій редакції:

«4. У дипломі доктора філософії/доктора мистецтва, професійного доктора, доктора наук зазначаються назва закладу вищої освіти (наукової установи), в якому (якій) здійснювалася підготовка, назва закладу вищої освіти (наукової установи), у спеціалізованій вченій раді (спеціалізованій раді з присудження ступеня доктора мистецтва, професійного доктора) якого (якої) захищено наукові/мистецькі, професійні досягнення, а також назва кваліфікації.

У назві кваліфікації доктора філософії, професійного доктора зазначаються назва ступеня, галузі знань та/або спеціальності. У разі якщо дисертаційне дослідження виконано в суміжних галузях знань, ступені доктора філософії і доктора наук присуджуються у провідній галузі із зазначенням міжгалузевого характеру роботи.

У назві кваліфікації доктора мистецтва зазначаються назва ступеня, спеціальності та в окремих випадках - назва спеціалізації.»